

Finale 'Do the right thing'

Vorige week was ik op uitnodiging van de NBA bij een lezing van Andrew Fastow, de voormalig cfo van Enron. Hij was degene die, door de inzet van slimme financiële constructies en gebruik van de mogelijkheden binnen de verslaggevingsregels, voor de buitenwereld een veel gunstiger beeld creëerde van de financiële positie van Enron dan die positie werkelijk was.

Hij heeft er zes jaar voor in de cel gezeten en reist nu de wereld rond om zijn verhaal te vertellen. (Saillant detail: hij wordt vooral uitgenodigd door accountantsorganisaties om voor hun cliënten te spreken: "*because auditors are afraid to talk to their clients, and I'm not*") maar dat terzijde.)

Zijn belangrijkste boodschap: strikt de regels volgen is niet goed genoeg, je moet de principes achter die regels snappen en willen naleven. Handelen naar 'het waarom van de regel' in plaats van naar de letterlijke tekst. "*Do the right thing*", daar gaat het om.

'*Do the right thing*', ook als er geen regels zijn, de regels complex, onzinnig of onduidelijk zijn of niet de juiste antwoorden geven. Dat is waar Fastow voor pleit. Dat sloot mooi aan bij een bijeenkomst waar ik de dag daarvoor was. Die bijeenkomst ging niet over het voorkomen van financiële malversaties, maar over het voorkomen van seksueel ongewenst gedrag en machtsmisbruik binnen hulporganisaties. Uitgangspunt hier: een integere organisatie is een organisatie die zich erop richt recht te doen aan al haar stakeholders. Van het besproken integriteitssysteem spraken twee zaken mij vooral aan: ken als organisatie je kwetsbaarheden en ga met elkaar het gesprek hierover aan in een moreel beraad.

Binnen het accountantsberoep buitelen de regels en maatregelen over elkaar heen. Met spanning wordt gewacht op waar de CTA en de MCA binnenkort mee komen. Het beroep zegt goed op weg te zijn om aan de maatschappelijke verwachtingen te voldoen en de NBA onderstreept dat met een imagocampagne.

Maar over wat het betekent om '*the right thing*' te doen en wat het betekent voor accountants en accountantsorganisaties om daadwerkelijk recht te doen aan alle stakeholders, daar gaat de discussie niet over. En dat is in mijn ogen wel nodig om de stap naar de toekomst te maken. Wat morrelen aan het bestaande bedrijfsmodel en intensiveren van toezicht en compliance is niet genoeg, kan nooit genoeg zijn. Het bedrijfsmodel is achterhaald en niet geschikt voor een digitale toekomst, waarin steeds hogere eisen worden gesteld aan transparantie, kwaliteit en moraliteit van accountants. Daar ligt een hele grote uitdaging. Een uitdaging die moet worden opgepakt en waarvan ik hoop dat ook de CTA die ziet.

En denk je nu: "die boodschap heb je al zo vaak gegeven, je vervalt in herhaling"? Dan heb je helemaal gelijk. Dat merk ik ook en dat is niet goed. Dus is het de hoogste tijd om zelf ook de juiste keuzes te maken en mijn energie in andere zaken te gaan steken.

Rest mij om de redactie van Accountant.nl te bedanken voor de ruimte die ik de afgelopen ruim vier jaar heb gekregen om precies te schrijven wat ik wilde, hoe kritisch ook. En ik bedank jullie, mijn lezers. Het was fijn te weten dat jullie met veel meer waren dan het aantal duimpjes of (de vaak zure) reacties zouden doen vermoeden. Het was me een waar genoegen!

Deel dit artikel

Marianne van der Zijde adviseert accountantsorganisaties en is voormalig hoofd toezicht kwaliteit accountantscontrole en verslaggeving van de AFM.

GERELATEERD

OPINIE | 27 juni 2019

Afleidingsmanoeuvres

Het zijn turbulente tijden voor het accountantsberoep, want de toekomst is onzeker. Het vertrouwen in het beroep is nog niet hersteld en de roep om maatregelen is... →

OPINIE | 08 mei 2019

Onbenutte verbetermogelijkheden

Met interesse heb ik de reacties gelezen die de Commissie Toekomst Accountancysector heeft ontvangen op haar openbare consultatie. →

OPINIE | 24 april 2019

Uniforme materialiteit!

Nog een keer materialiteit? Ik heb er al vaker over geschreven. Dit keer is de aanleiding een artikel van Eva Eijkelenboom op de website van het MAB. Zij heeft onderzoek... →

OPINIE | 10 april 2019

NBA: kapitein of speelbal?

"Veel meer dan bellen blazen voor de bühne stelt het tot op de dag van vandaag allemaal niet voor." Dat zeggen Marco Moling en Guus Ham in een artikel op Accountancy... →

OPINIE | 27 maart 2019

Kwaliteitsontkenkers

Met toenemende verbazing heb ik de opinie 'Beste Wopke' en de achterliggende brief aan minister Hoekstra van Antoinette Dijkhuizen gelezen. Zij stelt dat een weeffout... →
